

Program profilaktyczno- wychowawczy

Szkoły Podstawowej nr 71 we Wrocławiu

Rok szkolny 2020/2021

Spis treści

PODSTAWA PRAWNA.....	3
WSTĘP.....	6
DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIACYCH.....	10
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.....	23
ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	24
ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI	26
Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej.....	26
Część II: Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej.....	27
Część III:Środki psychoaktywne	27
Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy	28
Część V: Współpraca z rodzicami.....	28
Część VI : Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych.....	28
Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.....	28
Część VIII Wychowanie do wartości	29
Część X: Zdrowy tryb życia.....	29
Część XI: Budowanie świadomości i przynależności narodowej	29
CEREMONIAŁ SZKOLNY	46
EWALUACJA PROGRAMU.....	47

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2002 nr 3 poz. 28);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2002 nr 13 poz. 125);
8. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz.U. 2007 nr 214 poz. 1579);
11. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. 1982 nr 3 poz. 19);
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2015 poz. 1214);

13. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873). Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 228);
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1113);
15. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu III „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz.U. 2015 poz. 1667);
17. Rozporządzenie MEN z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół (Dz.U. 2015 poz. 1214);
18. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. 2006 nr 171 poz. 1225);
19. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2015 poz. 1916);
20. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535);
21. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.);
22. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz. 55);
23. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69);
24. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493);
25. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485);
26. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230);
27. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2012 poz. 300).
28. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. z zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);
29. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485);

30. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
31. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298);
32. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 149 poz. 887);
33. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
34. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U z 2018 r. poz. 214)
35. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm. w 2018 r. poz. 214) z późn. zm. 1 września 2019 art
36. Prawo oświatowe art. 26 zmieniony od 1 września 2019 r.

WSTĘP

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- występowanie agresji słownej i fizycznej,
- problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- kłopoty w samodyscyplinie i czynnościach samoobsługowych,
- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi

Zadaniem szkoły jest prowadzenie ciągłej ewaluacji wskazanych zjawisk poprzez gromadzenie i przetrzymywanie dokumentacji badawczej, wywiadów wychowawczych oraz informacji na temat warunków społecznych i materialnych danej rodziny.

Zdajemy sobie również sprawę, że poza już wskazanymi czynnikami indywidualnymi i społecznymi na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają wpływ poszczególne czynniki ryzyka tj.:

- kryzys autorytetów,
- dostępność środków psychoaktywnych,
- nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych i mediów społecznościowych
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- brak wiedzy na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- brak właściwych wzorców rodzinnych,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- stres i niepowodzenia edukacyjne,
- brak zdolności do kompensowania stresu,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,

- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi – mnogość „obowiązkowych” zajęć fakultatywnych,
- nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej, odpowiedniej ilości snu itp.

Proponowane przez nas działania mają charakter wychowawczy i profilaktyczny. W celu lepszego przybliżenia i rozróżnienia tych działań opisujemy je poniżej:

- **Działalność wychowawcza** – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania długoterminowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Ważna jest świadomość oraz istnienie głębokich, skłaniających do refleksji wartości młodego człowieka.
- Zadaniem **profilaktyki** w szkole jest inicjowanie, uruchamianie takich działań, które wprowadza pożądane zmiany w funkcjonowaniu młodego człowieka – ucznia. Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła Podstawowa nr 71 usytuowana jest w środowisku, które dodatkowo zwiększa zagrożenie zjawiskami patologicznymi. Budynek szkoły mieści się w centrum miasta, niedaleko Dworca Głównego PKP oraz ulic przyległych (rejon tzw. „Trójkąta bermudzkiego”) i łączy w sobie specyficzne potrzeby dwóch środowisk:

- środowiska staromiejskiego, w którym znaczną rolę odgrywają rodziny o trudnych warunkach życiowych,
- środowiska rodzin zamieszkałych w różnych dzielnicach Wrocławia i okolicach podmiejskich.

W rejonie szkoły zamieszkują rodziny o trudnych warunkach ekonomicznych (bezrobocie, niskie zarobki). Niedostatek finansowy często jest czynnikiem, który ściśle wiąże się ze wzrostem stresu w rodzinie, silnie koreluje z niepowodzeniami szkolnymi i innymi problemami. Niektóre z dzieci pochodzące z takich rodzin, nie mające w sobie dostatecznej dojrzałości, nie znajdują w domu oparcia i zrozumienia dla wysiłków edukacyjnych oraz w rozwiązywaniu swoich problemów. Często rodziny te dotyczą trudne warunki mieszkaniowe.

Rejon zamieszkania to rejon w którym przebywają osoby o negatywnej reputacji społecznej. Szkoła współdziała z Komendą Rejonową Policji, Strażą Miejską, które to instytucje oprócz podstawowej i profilaktycznej współpracy, często patrolują okolice szkoły, z uwagi na funkcjonujących na tym terenie dilerów narkotyków, sklepy z alkoholem, okoliczne parki nie cieszące się dobrą sławą.

Z drugiej strony część środowiska szkolnego to uczniowie dojeżdżający z różnych części miasta oraz spoza niego, którzy dokonali świadomego wyboru szkoły. Uczniowie ci często pochodzą z rodzin z wyższym wykształceniem, dla których priorytetem jest rozwój osobisty, intelektualny, kładących nacisk na karierę szkolną i wykształcenie dziecka. Są to rodziny stymulujące rozwój dziecka, współpracujące ze szkołą, wykazujące zainteresowanie własnymi dziećmi.

W programie profilaktyczno-wychowawczym SP 71 uczestniczą uczniowie, rodzice, nauczyciele, wychowawcy, dyrektor, pedagog, psycholog, inni pracownicy szkoły a także zaproszeni goście z instytucji współpracujących ze szkołą. Realizowany on jest poprzez

wykorzystanie sprawdzonych programów profilaktycznych oraz autorskich programów wewnątrzszkolnych, a także programów wychowawczych poszczególnych oddziałów.

Szkolny program profilaktyczno-wychowawczy to program, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne.

I .DIAGNOZA CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH:

Czynniki ryzyka są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie. Na zlecenie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) australijscy specjaliści dokonali przeglądu kilkudziesięciu znaczących badań nad czynnikami ryzyka i chroniącymi przed problemowymi zachowaniami i zaburzeniami w obszarze zdrowia psychicznego u dzieci. Wybrano te czynniki, które powtarzały się w większości analizowanych badań i nazwano je **czynnikami głównymi**.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:

przemoc rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników, destrukcyjna grupa rówieśnicza, słaba więź ze szkołą oraz niepowodzenia szkolne.

Czynniki generujące ryzyko używania środków psychoaktywnych, można podzielić na następujące grupy:

1. Sfera psychologiczna:

nadmierna nieśmiałość, wrażliwość, chroniczne napięcie i niepokój, niska samoocena, brak odporności na stres i problemy, niski poziom asertywności.

2. Sfera rodzinna:

niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja), wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców, brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi, rozwód, separacja, utrata rodziców, nieobecność ojca w domu (także psychiczna), tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających; nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców.

3. Sfera społeczna:

środowisko sąsiedzkie, dostępność substancji odurzających, moda na zażywanie środków odurzających.

4. Czynniki ryzyka – sfera szkolna:

obecność środków odurzających w placówce, niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających, niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

Czynniki chroniące

To właściwości jednostki i środowiska, które wzmacniają odporność na podatność na narkotyki. Przyjmuje się, że akumulacja czynników chroniących obniża ryzyko powstawania uzależnień. Oprócz czynników ryzyka w WHO stworzono również listę głównych czynników chroniących, które potencjalnie wpływają na prawidłowy rozwój w obszarze zdrowia psychicznego, szczególnie u dzieci, związanych ze szkołą. Należą do nich:

- Poczucie przynależności, pozytywny klimat szkoły, zwłaszcza relacje społeczne – zarówno między nauczycielami a uczniami, personelem szkoły a rodzicami, jak i między samymi uczniami, oraz wzajemne wsparcie, prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza, wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Diagnoza stanu wyjściowego społeczności szkolnej

Diagnozy dokonuje się na podstawie:

- badania kwestionariuszowego czynników ryzyka i czynników chroniących we wrześniu każdego roku szkolnego,
- rozmów,
- obserwacji funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
- analizy problemów zdrowotnych rejestrowanych przez pielęgniarkę szkolną z dokumentów uczniów,
- informacji pozyskanych od rodziców, nauczycieli, uczniów, innych pracowników szkoły oraz informacji napływających z instytucji współpracujących ze szkołą (Policja, Straż Miejska, MOS, MOPS, sąd) dotyczących środowiska uczniowskiego i lokalnego ,

- ankietowania wewnątrzszkolnego dotyczącego samopoczucia uczniów w szkole, bezpieczeństwa, wiedzy na temat środków odurzających,
- analizy dokumentacji pedagogicznej w tym informacji o sytuacji wychowawczej klas oraz dokumentacji psychologa i pedagoga (opinie indywidualne, orzeczenia, postanowienia sądowe i inne opinie specjalistyczne) .

Wyniki przeprowadzonej we wrześniu każdego roku szkolnego diagnozy, są podstawą do podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkoły.

Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących wrzesień 2020

Cel:

Celem badań była ocena czynników ryzyka i czynników chroniących uczniów naszej szkoły przed zachowaniami problemowymi/ryzykownymi.

Celem badania było ilościowe rozpoznanie uczniów z grupy ryzyka. Za uczniów z grupy ryzyka uznajemy te osoby, które w badaniu uzyskały wynik wysoki, tj. 8-12 punktów.

Badani uczniowie:

W przeprowadzonym badaniu wzięli udział uczniowie klas V, VI, VII, VIII. Ogólna liczba ankietowanych wynosi 278, z czego 151 stanowią dziewczęta, a 127 - chłopcy.

Metoda badawcza:

Badanie było przeprowadzone metodą kwestionariuszową: uczniowie wypełniali elektroniczne ankiety, zawierające 37 pytań, z czego 34 pytania były zamknięte, a 3 otwarte. Badanie przeprowadzono w czasie lekcji informatyki, w dniach 7-11.09.2020.

Przedmiotem badań były cztery grupy zachowań problemowych/ryzykownych uczniów:

- 1) zagrożenia związane z cyberprzemocą
- 2) wykluczenie społeczne, niska samoocena oraz związane z nią stany depresyjne
- 3) używanie substancji psychoaktywnych oraz palenie papierosów elektronicznych
- 4) problemy szkolne oraz psychospołeczne czynniki chroniące i czynniki ryzyka uwzględniające wpływy rówieśnicze, rodzinne, szkolne, środowiskowe i cechy indywidualne.

Na potrzeby diagnozy szkolnej, czynniki zostały podzielone na pięć grup:

1. Wpływ środowiska rówieśniczego.

2. Wpływ środowiska rodzinnego.
3. Wpływ środowiska szkolnego.
4. Wpływ środowiskowy.
5. Cechy indywidualne psychiczne/ osobowościowe.

W każdej grupie wyodrębniono czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz wskaźniki, na podstawie których ułożono pytania ankietowe dla uczniów.

Tab nr 1. czynniki chroniące i czynniki ryzyka oraz wskaźniki i pytania do ankiety

1. WPŁYW ŚRODOWISKA RÓWIEŚNICZEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Koledzy mają negatywny stosunek do substancji psychoaktywnych	<i>Moi koledzy uważają, że picie alkoholu jest fajne.</i>	Grupa rówieśnicza ma pozytywny stosunek do substancji psychoaktywnych (uważa, że jest to „fajne”/ „modne”)	<i>Moi koledzy uważają, że palenie jest modne i „dorosłe”.</i>
Wsparcie kolegów i koleżanek, poczucie bycia akceptowanym	<i>Czuję się akceptowany w klasie</i>	Odrzucenie przez grupę rówieśniczą/ brak akceptacji	<i>Czuję się dręczony przez innych w szkole</i>
2. WPŁYW ŚRODOWISKA RODZINNEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Wsparcie rodzinne	<i>Rozmawiam z rodzicem/ rodzicami o tym, jak minął dzień.</i> <i>Lubię spędzać czas z rodzicami</i>	Konflikty w rodzinie	<i>Rodzice ciągle się kłócą</i>

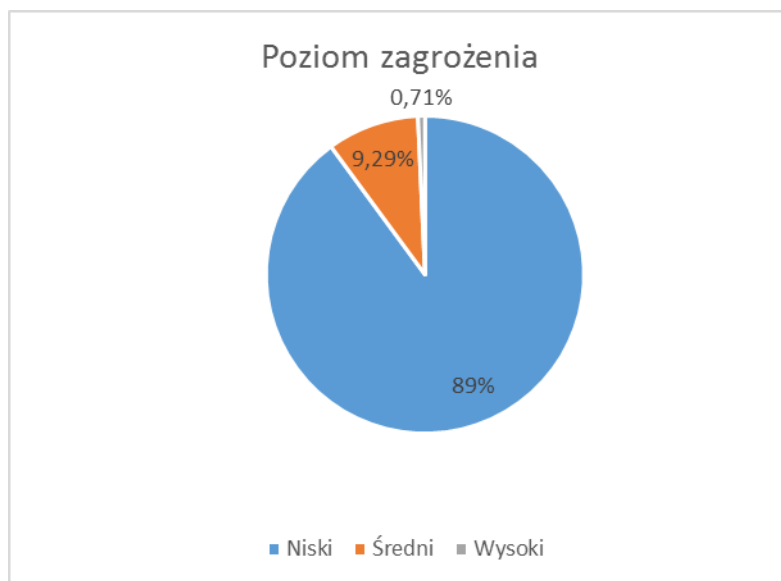
	Rodzice mówią mi, ile czasu mogę spędzać przed telewizorem/komputerem		
3. WPŁYW ŚRODOWISKA SZKOLNEGO			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Pozytywny stosunek do nauczycieli	Gdy mam problem mogę liczyć na pomoc nauczyciela.	Bycie zachęcanych do zażywania środków psychoaktywnych	Czy spotkałeś się w szkole z zachęcaniem do zażywania środków psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy)?
4. WPŁYW ŚRODOWISKOWY			
CZYNNIKI CHRONIĄCE			
wskaźniki	pytania		
Konstruktywne sposoby spędzania wolnego czasu	- w czasie wolnym chodzę na zajęcia sportowe lub inne (muzyczne, plastyczne, itp.)		
Wiem, co to jest „cyberprzemoc”.	Czy wiesz co to jest cyberprzemoc?		
Nie mam kontaktu z papierosami/alkoholem.	Uważam, że osobie w moim wieku łatwo jest zdobyć alkohol/papierosy. Czy zdarzyło Ci się palić papierosy lub e-papierosy?		
CZYNNIKI RYZYKA			
wskaźniki	pytania		
Doświadczenie przemocy, kontaktu ze środkami psychoaktywnymi	- Czy doświadczyłeś przemocy za pośrednictwem Internetu lub telefonii komórkowej (np. w postaci wulgarnego wyzywania, poniżania, zastraszania, ośmieszania?) Czy zdarzyło Ci się pić alkohol? Czy zdarzyło Ci się kiedyś spróbować narkotyków i/lub dopalaczy?		

5. CECHY INDYWIDUALNE : PSYCHICZNE/ OSOBOWOŚCIOWE			
CZYNNIKI CHRONIĄCE		CZYNNIKI RYZYKA	
Wskaźniki	pytania	Wskaźniki	pytania
Przekonanie, że nauka pomaga w osiągnięciu celów życiowych	<i>Warto się uczyć.</i>	Brak umiejętności odreagowania stresu i nieprzyjemnych emocji	<i>Zdarza się, że nie panuję nad sobą i wybucham</i>
Dobrze myślę o sobie, Mam swoje zainteresowania	<i>Lubię siebie Mam swoje hobby (zainteresowania), np. sport, czytanie książek, zwierzęta.</i>	Doświadczanie złego samopoczucia	<i>Często jestem przygnębiony/ smutny Często jestem w takim nastroju, że nic mi się nie chce. Często czuję się samotny/samotna.</i>

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249) szkoła ma obowiązek przeprowadzania diagnozy podejmowania zachowań problemowych (używania substancji psychoaktywnych) wśród uczniów.

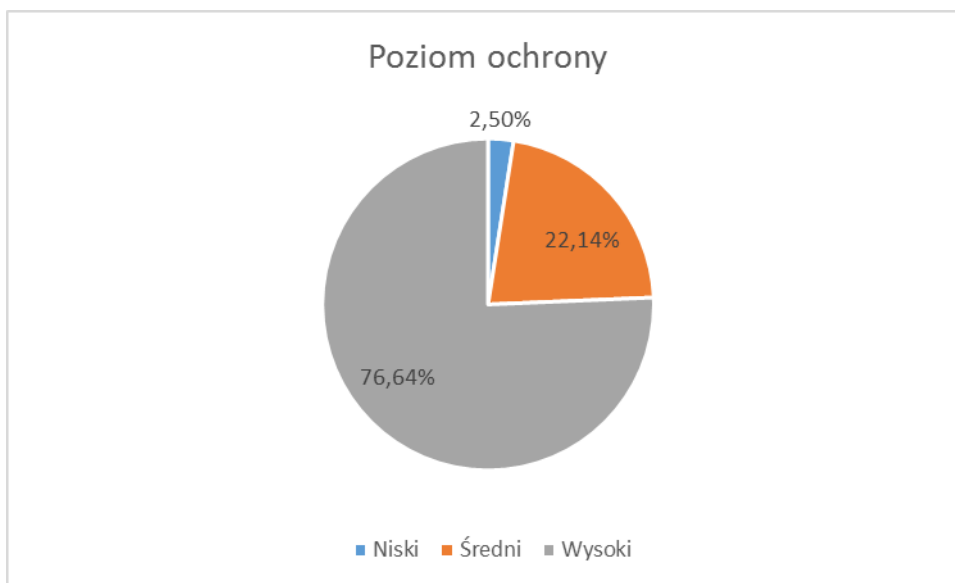
Wyniki

Wykres 1: Poziom zagrożenia wystąpieniem zachowań ryzykownych.

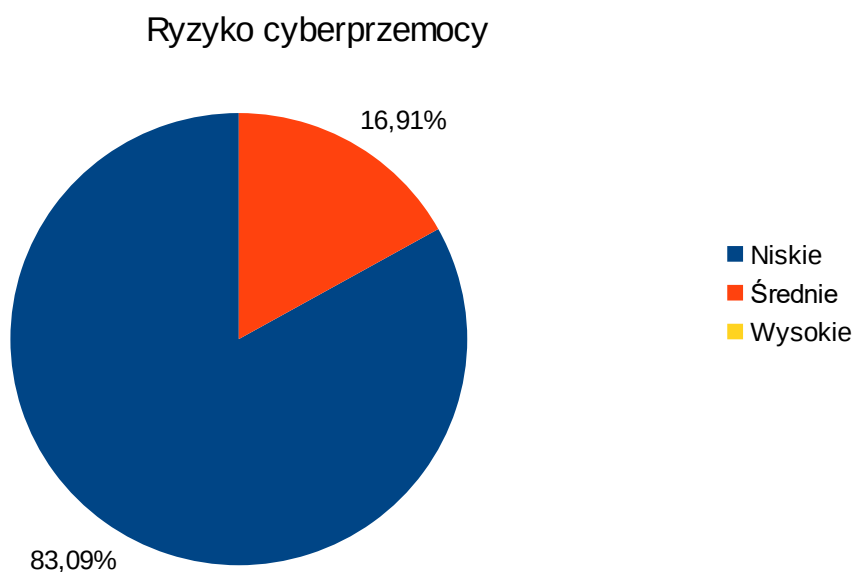
Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **wysoki** poziom (8-12 pkt) zagrożenia wystąpieniem zachowań ryzykownych w obszarze klas VI-VIII dotyczy 2 badanych uczniów, a **średni** poziom zagrożenia (5-7 pkt) wystąpił u 26 uczniów. Najliczniejszą grupą są uczniowie o **niskim** poziomie zagrożenia (0-4 pkt) – 250 osób.

Wykres 2: Poziom czynników chroniących przed wystąpieniem zachowań ryzykownych

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **niski** poziom (0-4 pkt) czynników chroniących dotyczy 7 uczniów, natomiast **średni** (5-9 pkt) dotyczy 62 uczniów. Najliczniejszą grupę stanowią uczniowie o **wysokim** poziomie (10-14 pkt) czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi – 209 uczniów.

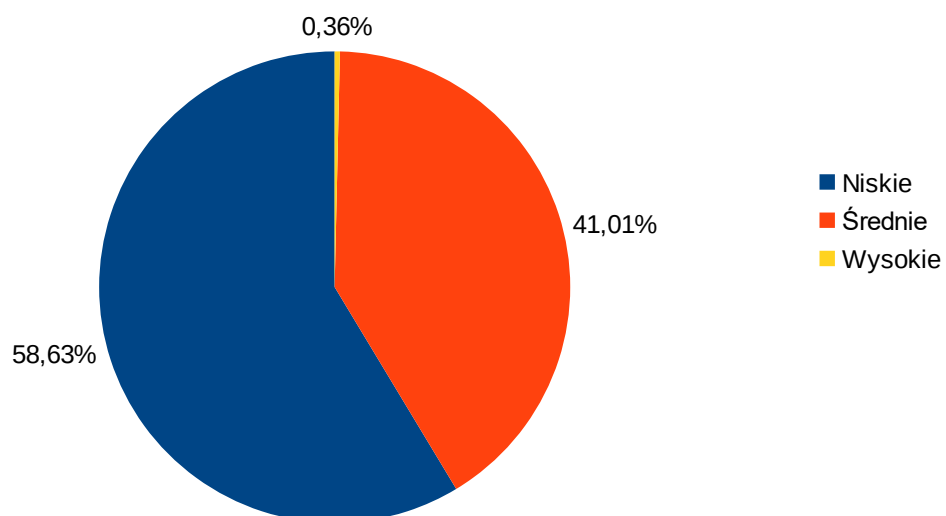
Wykres 3: Ryzyko doświadczenia cyberprzemocy

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **wysoki** poziom (4 pkt) zagrożenia cyberprzemocą nie dotyczy żadnego z uczniów, a **średni** poziom zagrożenia (2-3 pkt) wystąpił u 47 uczniów. Najliczniejszą grupą są uczniowie o **niskim** poziomie zagrożenia (0-1 pkt) – 231 osób.

Wykres 4: Ryzyko wystąpienia wykluczenia społecznego, niskiej samooceny, stanów depresyjnych

Ryzyko wykluczenia społecznego, niskiej samooceny, stanów depresyjnych

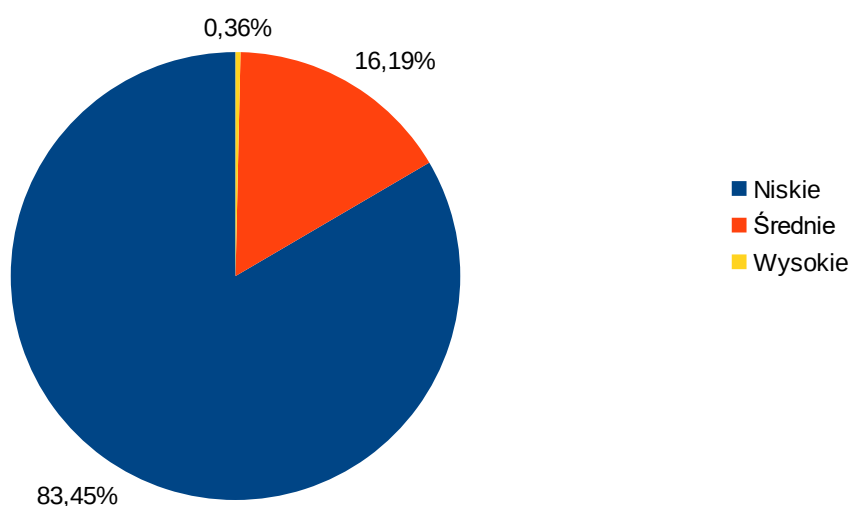

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **wysoki** poziom (5 pkt) zagrożenia wykluczeniem społecznym, niską samooceną oraz stanami depresyjnymi dotyczy

1 ucznia, a **średni** poziom zagrożenia (2-4 pkt) wystąpił u 114 uczniów. Najliczniejszą grupą są uczniowie o **niskim** poziomie zagrożenia (0-1 pkt) – 263 osoby.

Wykres 5: Ryzyko zażywania substancji psychoaktywnych oraz papierosów

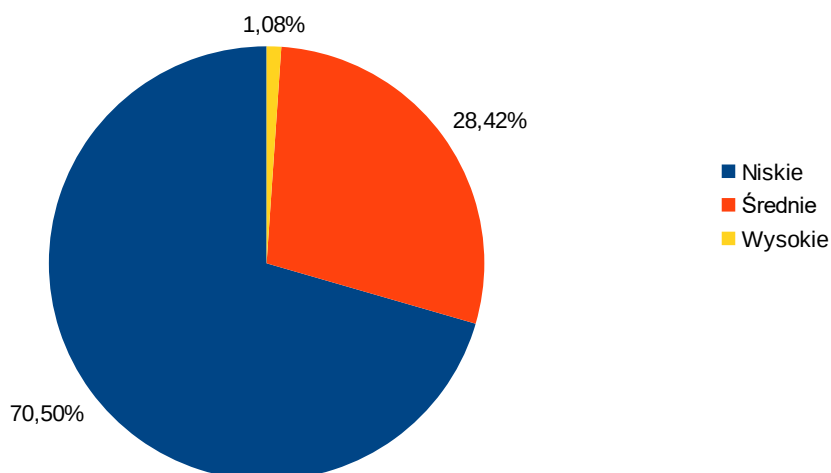
Ryzyko zażywania substancji psychoaktywnych oraz papierosów

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **wysoki** poziom (7-8 pkt) zagrożenia przyjmowaniem substancji psychoaktywnych oraz papierosów dotyczy 1 ucznia, **średni** poziom zagrożenia (3-6 pkt) wystąpił u 45 uczniów. Najliczniejszą grupą są uczniowie o **niskim** poziomie zagrożenia (0-2 pkt) – 232 osoby.

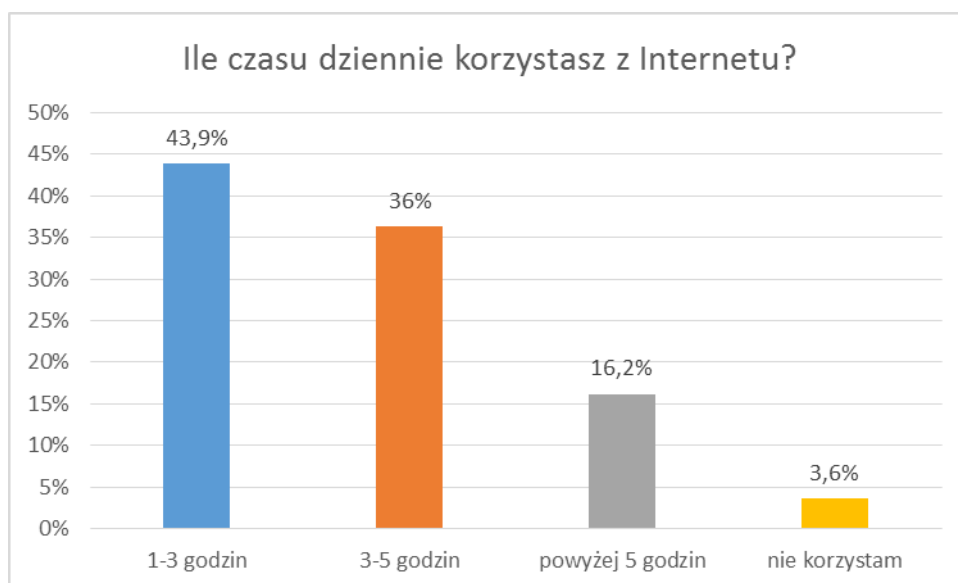
Wykres 6: Ryzyko wystąpienia problemów szkolnych i społecznych

Ryzyko związane z czynnikami szkolnymi i społecznymi

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wynika, że **wysoki** poziom (4 pkt) ryzyka związanego z czynnikami szkolnymi i społecznymi dotyczy 3 uczniów, a **średni** poziom zagrożenia (2-3 pkt) wystąpił u 79 uczniów. Najliczniejszą grupą są uczniowie o **niskim** poziomie zagrożenia (0-1 pkt) – 196 osób.

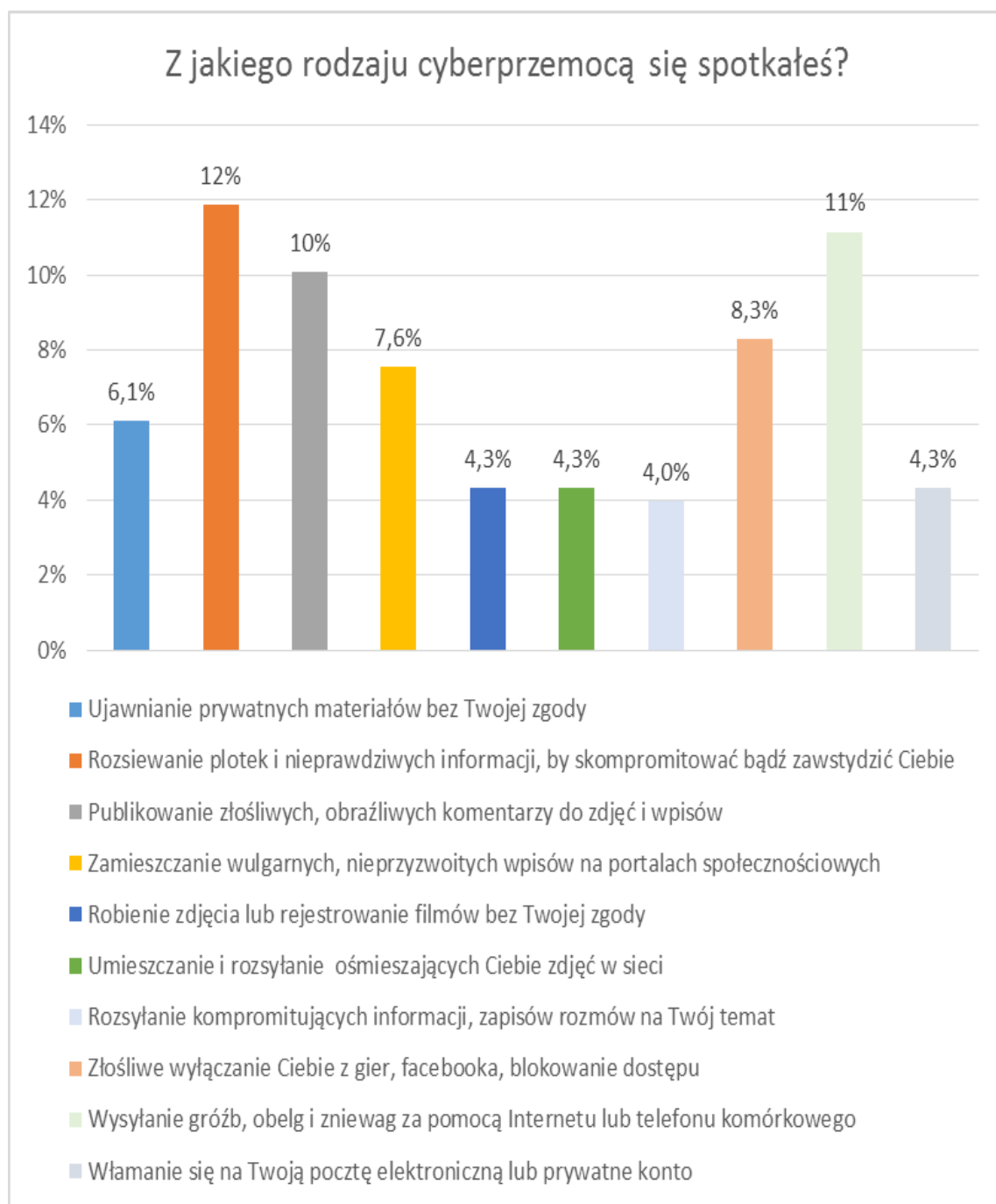
Wykres 7: Ilość uczniów z uwzględnieniem dziennego korzystania z Internetu

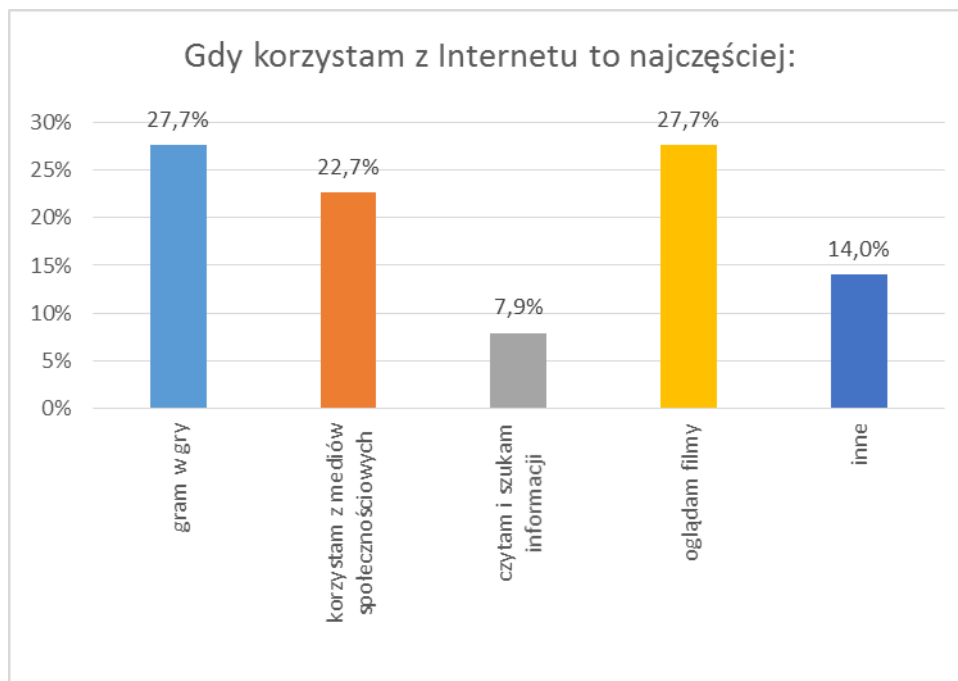
Badanie wykazało, że najwięcej uczniów spędza w Internecie od 1 do 3 godzin dziennie. Taką odpowiedź wybrała blisko połowa uczniów (122 osoby). 101 uczniów spędza w Internecie od 3 do 5 godzin dziennie, 45 powyżej 5 h, natomiast 10 osób wcale nie korzysta z Internetu lub korzysta okazjnie.

29% uczniów (80 osób) spotkało się z różnymi formami cyberprzemocy. Poniższy wykres przedstawia częstotliwość poszczególnych jej form wśród osób, które twierdząco odpowiedziały na pytanie o doświadczanie cyberprzemocy.

Wykres 8: Formy cyberprzemocy

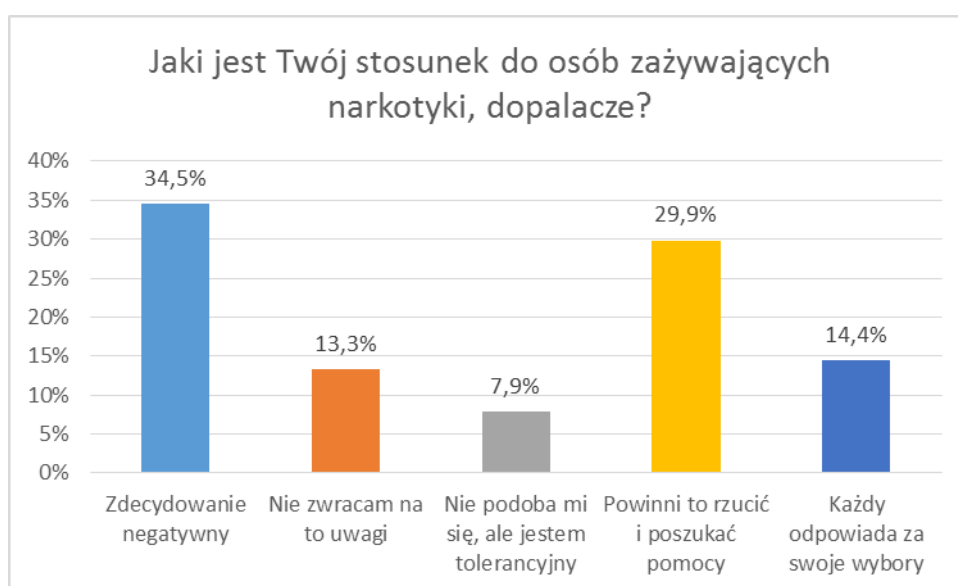

Wykres 9: Formy korzystania z Internetu

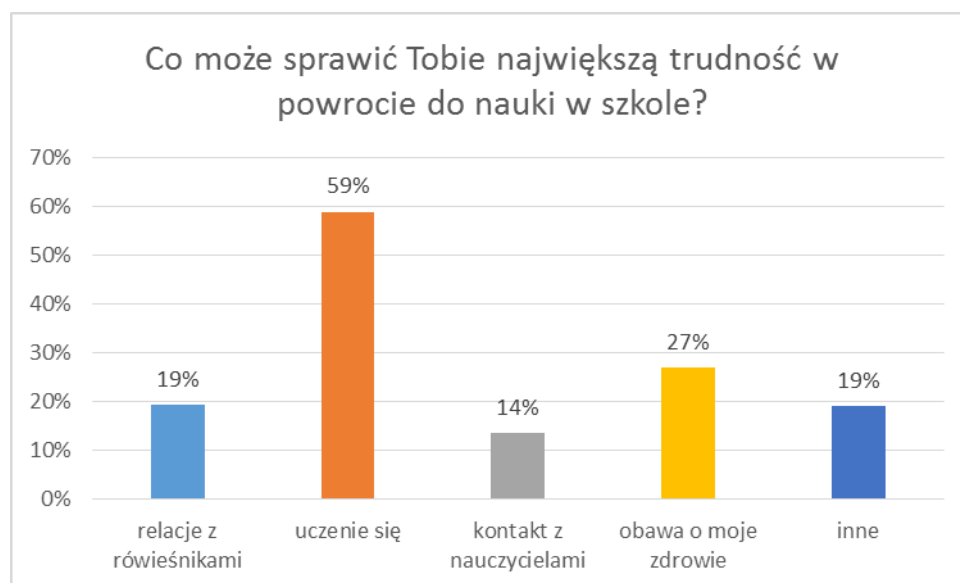
Najczęściej wskazywaną formą korzystania z Internetu okazało się granie w gry i oglądanie filmów (po 77 uczniów). Niemal równie dużo uczniów (63) najczęściej korzysta z mediów społecznościowych, takich jak Tik Tok, Instagram, Snapchat, Facebook. 22 uczniów najczęściej czyta i szuka informacji, a 39 najczęściej wykonuje inną czynność niż opcje wymienione w ankiecie (np. uczenie się języków, prowadzenie kanału na YT, montaż filmów, czytanie e-booków lub kilka wymienionych opcji równie często).

Wykres 10: Stosunek uczniów do osób zażywających narkotyki, dopalacze

W odpowiedzi na pytanie o stosunek do osób zażywających narkotyki i dopalacze, najczęstszą odpowiedzią było „zdecydowanie negatywny”(96), kolejną „powinni to rzucić i poszukać pomocy”(83), „każdy odpowiada za swoje wybory”(37) „nie zwracam na to uwagi”(40). Najrzadziej wskazywano „nie podoba mi się, ale jestem tolerancyjny”(22).

Wykres 11: Obawy uczniów związane z powrotem do stacjonarnego nauczania

Uczniowie zgłaszali różne obawy związane z powrotem do szkoły. Większość najbardziej obawia się trudności w uczeniu(164), kolejnymi odpowiedziami były kolejno: obawa o zdrowie własne(75), relacje z rówieśnikami(54), kontakt z nauczycielami(38). 53 osoby zaznaczyły odpowiedź „inne”, wśród których wymieniono kilkakrotnie obawę przed powrotem do zdalnego nauczania, obawę przed powrotem do nauki stacjonarnej, brak obaw. Pojawiały się też odpowiedzi pojedyncze np. nieśmiałość w kontaktach z nauczycielem, nowy podział klas, organizacja czasu i nauki własnej.

Wnioski:

Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie znajdują się w niskiej lub średniej grupie ryzyka uzależnień, cyberprzemocy, zażywania substancji psychoaktywnych i papierosów oraz zagrożeń związanych z czynnikami indywidualnymi(wykluczenie społeczne, niska samoocena, stany depresyjne).

Należy jednak w dalszym ciągu podejmować działania profilaktyczne, takie jak zajęcia profilaktyczne w klasach, grafiki informacyjne na korytarzach, kontaktowanie z instytucjami np. telefon zaufania, poradnie uzależnień, ośrodki terapeutyczne.

Szczególną uwagę w tym roku szkolnym powinny zwracać zagrożenia związane z niską samooceną, depresją i wykluczeniem społecznym. Powyższe badanie wykazało, że ponad 40% uczniów jest w grupie średniego ryzyka wystąpienia tych zjawisk. Jest to wynik znacznie wyższy niż w innych obszarach.

W związku z powyższym wskazane jest zwiększenie ilości zajęć na godzinach wychowawczych mających na celu podniesienie kompetencji interpersonalnych uczniów oraz zwiększenie wiary w siebie. Mając na uwadze bezpieczeństwo psychospołeczne uczniów cały zespół pedagogiczny powinien być wrażliwy na sygnały od uczniów dotyczące ich trudności i w razie potrzeby służyć wsparciem i pomocą.

Zespół zaleca w ramach działalności stymulującej wzrost czynników chroniących:

- 1) zwiększenie poczucia akceptacji uczniów i wychowanków w społeczności szkolnej;
- 2) wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego;
- 4) zwiększenie kompetencji w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli i wychowawców;
- 5) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców;
- 6) wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki,
- 7) uspołecznianie szkoły i placówki przez większą aktywność nauczycieli, wychowawców, rodziców, uczniów i wychowanków na rzecz szkoły i placówki;
- 8) zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku,
- 9) wsparcie ucznia w nauce – wskazanie technik aktywnego uczenia się

II DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Odpowiednio do stopnia ryzyka profilaktyka jest prowadzona na kilku poziomach

Profilaktyka uniwersalna

- jest adresowana do wszystkich uczniów w określonym wieku, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych i dotyczy znanych, w znacznym stopniu rozpowszechnionych zagrożeń, np. przemocy, czy używania substancji psychoaktywnych. Na tym poziomie wykorzystywana jest ogólna wiedza na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i chroniących,
- celem ma być opóźnianie inicjacji, przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych. W dużej mierze działania profilaktyczne skupiają się na tworzeniu wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne i poczucie wartości, motywacje do osiągnięć uczniów i nauczycieli. Pozwalają także na czynny udział rodziców w życiu szkoły.

Profilaktyka selektywna

- jest ukierunkowana na grupy zwiększonego ryzyka, wymaga dobrego rozpoznania w społeczności szkolnej grup uczniów zachowujących się ryzykownie lub znajdujących się w specyficznej sytuacji społecznej, rodzinnej. Informacje o uczniach szkoła gromadzi w toku codziennego procesu edukacji, szczególnie dotyczy to uczniów z deficytami poznawczymi, z rodzin dysfunkcyjnych itp. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka (np. z rodzin z problemem alkoholowym) organizowane są indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne (terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia).

Profilaktyka wskazująca

- profilaktyka na rzecz jednostki wysokiego ryzyka, to działania polegające na interwencji, terapii dzieci i młodzieży, przejawiających symptomy zaburzeń i wymagających specjalistycznego przygotowania do ich udzielania. Na tym poziomie, w profilaktykę częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.

III Założenia programu

Szkolny Program profilaktyczno- wychowawczy stworzony jest w oparciu o:

- przyjęte i obowiązujące w szkole reguły, zasady, postępowania znane pracownikom szkoły, uczniom i rodzicom
- ustalony system reagowania kryzysowego w trudnej sytuacji (wg szkolnych procedur)
- ustalone kanały komunikacji między poszczególnymi podmiotami (sposoby informowania) zawarte w statucie SP 71, wewnątrzszkolnym systemie oceniania, stworzonych w szkole zasadach na co dzień.

Działania profilaktyczno- wychowawcze w Szkole Podstawowej nr 71 obejmują :

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych czy nowych substancji psychoaktywnych.
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Szkolny Program Profilaktyczno- Wychowawczy realizowany jest w szczególności poprzez:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych w tym tzw. dopalaczy, przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki oraz szkolnych procedur w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych

Formy realizacji działań profilaktyczno- wychowawczych

- wykłady
- warsztaty
- treningi umiejętności
- projekty

- obozy integracyjne i naukowe
- debaty
- szkolenia
- spektakle teatralne
- kampanie społeczne
- happeningi
- pikniki i festyny edukacyjne lub inne formy pracy uwzględniające wykorzystanie aktywnych metod pracy
- działalność Samorządu Szkolnego i Wolontariatu Szkolnego.

IV. CELE OGÓLNE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO

1. Wdrażanie do dbałości o własne prawa i do poszanowania praw innych.
2. Kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności społecznych uczniów.
3. Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowych reakcji na te zagrożenia
4. Wspomaganie rozwoju i kształtowanie osobowości ucznia.
5. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
6. Kształcenie umiejętności:
 - konstruktywnego radzenia sobie z emocjami,
 - pozytywnego myślenia, kreatywnego rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO- WYCHOWAWCZEGO

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Cele:

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- rozwijanie zainteresowań
- odnajdywanie swoich mocnych stron
- uczestnictwo w wyjazdach, wycieczkach, obozach naukowych
- doskonalenie umiejętności interpersonalnych
- uczenie podejmowania decyzji
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami stresowymi
- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie

- branie odpowiedzialności za własny rozwój i wybór drogi życiowej
- przygotowanie do planowania kariery zawodowej: podjęcia decyzji o wyborze szkoły ponadpodstawowej i zawodu
- umiejętne gospodarowanie czasem
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych
- poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.

Część II : Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Cele:

- wdrażanie do dbałości o własne prawa i do poszanowania praw innych
- kształtowanie pozytywnych postaw i umiejętności społecznych uczniów
- zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowych reakcji na te zagrożenia
- uczenie asertywności
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań
- profilaktyka zachowań ryzykownych
- dbanie o bezpieczeństwo na terenie szkoły i w jej obrębie
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach trudnych
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych
- poznanie zasad bezpiecznego korzystania z nowoczesnych środków przekazu
- poszerzanie wiedzy nt. reagowania na zjawisko przemocy w sieci
- edukacja w temacie zagrożeń wynikających z korzystania w sieci i sposobów reagowania na zjawisko
- uświadomienie skutków nadmiernego korzystania z Internetu
- edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej

Część III: Środki psychoaktywne

Cele:

- uświadomienie zagrożeń dotyczących wpływu środków psychoaktywnych na zdrowie i życie człowieka
- nabycie umiejętności ułatwiających funkcjonowanie w grupie rówieśniczej dających możliwość samostanowienia i dbania o zaspokajanie własnych potrzeb
- umożliwienie budowania pozytywnego obrazu samego siebie
- znalezienie alternatywnych zachowań wobec sięgania po próby eksperymentowania z używkami
- propagowanie zdrowego stylu życia

Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Cele:

- wspomaganie uczniów wykazujących problemy w nauce
- zapewnienie uczniom równych szans w przyszłości
- promowanie indywidualizacji procesu nauczania
- przeciwdziałanie ograniczeniom
- budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- motywowanie do nauki
- kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy
- budowanie systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek
- kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy

Część V: Współpraca z rodzicami

Cele:

- umocnienie współpracy pomiędzy dorosłymi opiekunami dzieci i młodzieży szkolnej
- tworzenie partnerskiego środowiska pełnego wzajemnego szacunku i zrozumienia
- wspomaganie rozwoju uczniów

Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych

Cele:

- zapobieganie i informowanie uczniów o skutkach zaburzeń depresyjnych oraz zachowań autodestrukcyjnych
- uświadomienie młodzieży problemów z zakresu zaburzeń depresyjnych jak i autodestrukcyjnych
- uświadomienie młodzieży istnienia różnych przejawów agresji oraz sposobów radzenia sobie z nimi
- poznanie właściwych reakcji na presję otoczenia

Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Cele:

- rozwijanie kompetencji czytelniczych
- promowanie czytelnictwa
- krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej
- nabywanie i rozwijanie posiadanych zdolności czytelnicze
- praca nad trudnościami, które wynikają z podejmowania się takiej aktywności

Część VIII: Wychowanie do wartości

Cele:

- zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dzieci i budowanie więzi z nimi
- modelowanie postaw uczniów
- zachęcanie uczniów do ciągłego działania
- stosowanie metod aktywizujących

Część IX: Zdrowy tryb życia

Cele:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi
- promowanie regularnego uprawiania sportu
- uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych
- uświadamianie występowania problemu depresji
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu
- propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych
- popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów
- wzrost wiedzy na temat chorób związanych ze złym odżywianiem, brakiem ruchu, czy utrzymywaniem niewłaściwej/ nieodpowiedniej higieny osobistej

Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro
- pielęgnowanie postaw patriotycznych
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych
- pielęgnowanie tradycji narodowych

ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Integracja zespołu klasowego i adaptacja do nowych warunków szkolnych	- zajęcia integracyjne w klasach - gry i zabawy integracyjne - udział w zawodach rekreacyjno-sportowych - obozy integracyjno-naukowe - organizacja uroczystości szkolnych	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog
Praca nad adekwatnym poczuciem własnej wartości.	- działania kształtujące pozytywną atmosferę w klasie i szkole - zajęcia warsztatowe - mini wykłady	Wychowawcy pedagog psycholog
Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych, umiejętne rozwiązywanie konfliktów.	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - obozy naukowe, zajęcia pozalekcyjne - wolontariat - działania w ramach samorządu uczniowskiego - współpraca ze społecznością lokalną, organizacjami społecznymi - propagowanie mediacji jako sposobu rozwiązywania konfliktów	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog opiekunowie wolontariatu
Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	- warsztaty dotyczące sposobów minimalizowania stresu - promowanie aktywnych form spędzania czasu - udział w klubach i zajęciach sportowych - rozmowy indywidualne z psychologiem /pedagogiem - godziny wychowawcze	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele w-f

Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- lekcje wychowawcze i lekcje przedmiotowe - kluby, zajęcia rozwijające - praca w ramach samorządu uczniowskiego - projekty edukacyjne - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp.,	wychowawcy nauczyciel opiekunowie klubów
--	--	--

Część II : Cyberprzemoc, przemoc i agresja rówieśnicza w szkole, dbałość o bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Przeprowadzenie diagnozy występowania agresji i przemocy wśród uczniów oraz ustalenie działań profilaktycznych	- badania ankietowe - rozmowy - wywiady - obserwacja - analiza uzyskanych wyników oraz opracowanie planu działań profilaktycznych	psycholog pedagog
Opracowanie i upowszechnianie zbioru oczekiwań, zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami;	- rozmowy - wywiady - obserwacja	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie

Zapobieganie przemocy rówieśniczej - kształtowanie właściwej komunikacji i rozwiązywania konfliktów opartych na współpracy. Kształtowanie postawy asertywności, umiejętności stawiania granic	- warsztaty - debaty - lekcje wychowawcze (m.in. ćwiczenie aktywnego słuchania, komunikacja niewerbalna, formułowanie własnych opinii) - rozmowy indywidualne i grupowe z psychologiem i pedagogiem - udział w akcjach i działaniach wolontariatu na rzecz pomocy innym - spotkania z policją i strażą miejską - działalność w Wolontariacie i Samorządzie Szkolnym	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie
Promowanie postawy empatii oraz uczenie wzajemnej akceptacji i tolerancji.	- współpraca ze środowiskiem lokalnymi (np. współudział w organizacji festynów osiedlowych) - lekcje wychowawcze - warsztaty psychoedukacyjne - wolontariat szkolny, pomoc koleżeńska - lekcje WF – nauka wzajemnej akceptacji uczniów o różnym poziomie umiejętności z wykorzystaniem gier sportowych - działalność klubów - realizacja projektów i programów	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie
Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami.	- wyjścia i wycieczki - mediacje rówieśnicze - lekcje wychowawcze i przedmiotowe - imprezy sportowe, uroczystości szkolne - informowanie rodziców o przejawach braku kultury ucznia i zachowaniach niebezpiecznych - warsztaty - udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych, - projekcja filmów, prezentacje multimedialne dotyczące omawianego	pedagog psycholog specjaliści wychowawcy nauczyciele opiekunowie

	zagadnienia	
Kształtowanie nawyku kultury osobistej, szacunku wobec ludzi. Tworzenie tradycji i więzi ze szkołą.	- lekcje wychowawcze poświęcone tradycjom szkoły i jej ceremoniałów - imprezy organizowane lub współorganizowane przez szkołę - wyjścia do instytucji kulturalnych - reagowanie na nieodpowiednie zachowanie, przejawy braku kultury i szacunku wobec innych - przestrzeganie zasad i regulaminów szkolnych	wychowawcy nauczyciele
Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami.	- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagrożeń wieku dojrzewania - pogadanki dotyczące tematyki zachowań zagrażających, przemocowych, agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji - kontrakty klasowe - przestrzeganie zasad i regulaminów szkolnych	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog
Włączanie instytucji wspomagających przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole. Prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in.	- prelekcje policji, straży miejskiej - udział przedstawicieli policji w spotkaniach wychowawczych - patrolowanie okolic szkoły (policja, straż miejska) - współpraca z kuratorami - współpraca z pracownikami MOPS	pedagog psycholog przedstawiciele instytucji współpracujących

konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy;		
Podnoszenie poczucia bezpieczeństwa w społeczności szkolnej.	- zapoznanie z regulaminami szkolnymi - przeprowadzanie ankiet badających poczucie bezpieczeństwa uczniów w środowisku szkolnym - lekcje wychowawcze - działania interwencyjne - dyżury nauczycieli , pracowników szkoły na korytarzach szkolnych i na boisku	wychowawcy nauczyciele
Opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy;	- przekazywanie materiałów edukacyjnych	
Wskazywanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu	- godziny wychowawcze, lekcje informatyki - zajęcia warsztatowe - uczestnictwo w programach i kampaniach - organizowanie spotkań profilaktycznych ze specjalistami - - organizowanie wydarzeń szkolnych i konkursów	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, psycholog, pedagog
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji problemowej w sieci	- diagnozowanie zjawiska wśród uczniów - godziny wychowawcze, lekcje informatyki, rozmowy indywidualne - stosowanie procedur szkolnych	Wychowawcy, psycholog, pedagog, nauczyciele przedmiotów

Część III: Środki psychoaktywne

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Przeprowadzenie badań diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.	- ankietowanie uczniów - rozmowy - obserwacje	wychowawcy pedagog psycholog
Sporządzenie analizy sytuacji problemowej.	- analiza ankiet, sformułowanie wniosków do pracy, opracowanie działań do realizacji na terenie klas i szkoły	pedagog psycholog
Monitorowanie przestrzegania regulaminu szkoły.	- obserwacje, rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami, - informacje od kuratorów, policji, MOPS - kontrola uwag i frekwencji w dziennikach lekcyjnych	wychowawcy pedagog psycholog
Uczenie umiejętności przeciwstawiania się presji środowiska (związanej z używaniem substancji szkodliwych dla zdrowia), umiejętności asertywnych	- zajęcia dotyczące asertywności - indywidualne wsparcie uczniów - indywidualne rozmowy z uczniem - prowadzenie zajęć dotyczących profilaktyki uzależnień - kierowanie do specjalistów	wychowawcy pedagog psycholog

Propagowanie zdrowego stylu życia	- organizacja wycieczek szkolnych - aktywny udział w imprezach sportowych oraz w zawodach szkolnych i międzyszkolnych - uczestnictwo w programach i kampaniach - zachęcanie do korzystania z różnych form aktywności fizycznej proponowanej przez miasto	nauczyciele wf
Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych związanych ze środkami odurzającymi (wg procedur).	- współpraca z Policją, kuratorami, sądem, placówkami pomocowymi - współpraca z rodzicami - kierowanie do specjalistów - stosowanie się do procedur szkolnych	wychowawcy pedagog psycholog
Wdrażanie zewnętrznych programów dotyczących profilaktyki uzależnień.	- udział w programach i kampaniach - organizacja wydarzeń i konkursów	pedagog psycholog
Rozwijanie systematycznej współpracy rodziców ze szkołą.	- konsultacje, porady rozmowy indywidualne - uczestnictwo rodziców w przygotowaniu wydarzeń szkolnych (bale, wigilie, wycieczki, obozy, festyny, itp.) - angażowanie rodziców do współpracy w ramach Rady Rodziców	wychowawcy pedagog psycholog
Edukowanie rodziców -pogłębianie ich wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania.	- informowanie o możliwych zagrożeniach - zachęcanie do pogłębiania wiedzy nt. zjawiska - kierowanie do specjalistów	wychowawcy pedagog psycholog
Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji.	- konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym - nawiązanie współpracy z policją, instytucjami pomocowymi - informacje w formie ulotek, folderów, materiałów edukacyjnych - spotkania z wychowawcami	pedagog psycholog wychowawcy

Informowanie uczniów oraz ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania i o metodach współpracy z Policją w sytuacjach zagrożenia środkami psychoaktywnymi.	- spotkania z rodzicami uczniów - zapoznanie z procedurami oraz Programem Wychowawczo – Profilaktycznym Szkoły - udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych	dyrektor wychowawcy
Uświadamianie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.	- spotkania z policją i strażą miejską - rozmowy indywidualne, zespoły wychowawcze	pedagog psycholog
Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	- godziny wychowawcze, pogadanki - organizacja wydarzeń i konkursów	wychowawcy wszyscy nauczyciele

Część IV: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Udzielanie pomocy uczniom przejawiającym trudności w nauce	- diagnoza zjawiska (obserwacja, opinie PPP, wywiady z rodzicami) - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów - spotkania ze specjalistami	Wszyscy nauczyciele

	- zaznajomienie się ze specyfiką trudności i stosowanie zaleceń opinii PPP - zapoznanie uczniów i rodziców z wymaganiami edukacyjnymi - dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów	
Rozszerzanie wiedzy nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce.	- spotkanie ze specjalistami, np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami - utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami	Wszyscy nauczyciele
Uświadamianie rodziców na temat specyficznych trudności w nauce.	- spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, specjalistami - spotkania z wychowawcą i nauczycielami - materiały szkoleniowe, informacyjne - utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami oraz zachęcanie ich do angażowania się w pomoc dziecku	Wszyscy nauczyciele

Część V: Współpraca z rodzicami

Grupowe formy nawiązywania kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami uczniów:

Wychowawcy klas mają do dyspozycji wiele spośród form nawiązywania kontaktu z opiekunami uczniów. Wśród nich:

- zebrania rodziców
 - spotkania mają na celu zaznajomienie rodziców z aktualną działalnością szkoły, prowadzonym programem, programem profilaktycznych, programem wychowawczym oraz najbliższych planach działalności placówki szkolnej,
 - podczas spotkania omówione zostają również sprawy organizacyjne klasy, aktualne osiągnięcia uczniów oraz napotykanne przez nauczycieli trudności (np. w trakcie nauczania bądź w procesie wychowawczym);
- spotkania towarzyskie aranżowane najczęściej podczas organizacji uroczystości szkolnych albo klasowych
 - pozwala na lepsze poznanie opiekunów dzieci oraz zbudowanie większej zażyłości oraz otwartości pomiędzy stronami;

- zebrania trójek klasowych/ Rady Rodziców/ Rady Szkoły odbywają się najczęściej podczas uzgadniania spraw organizacyjnych oraz organizacji różnego rodzaju imprez, wyjść, wyjazdów klasowych czy szkolnych, itp.;
- spotkania ze specjalistą, czyli spotkania z osobą biegłą w konkretnym temacie, najczęściej dotyczy to tematów, które sprawiają trudność wychowawcy bądź niezbędna jest do tego specjalistyczna wiedza
 - np. pogadanki prowadzone przez przedstawicieli służb mundurowych na temat zjawiska przemocy międzyrówieśniczej lub spotkania prowadzone przez psychologów z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej np. na temat trudności uczniów w nauce i sposobów prowadzenia ich procesu edukacyjnego, pojawiających się używek w życiu młodego dziecka, problemach z żywieniem, itp. Prowadzone w ten sposób zajęcia mają charakter informacyjny oraz pedagogizacyjny rodziców;

Indywidualne formy nawiązywania kontaktu pomiędzy rodzicami/ prawnymi opiekunami uczniów a nauczycielami:

- konsultacje indywidualne – spotkania w trakcie, których rodzice i nauczyciele mogą omówić trudności czy wątpliwości, które ich trapią. Jest to także dobry moment na udzielenie pomocy bądź o taką pomoc prośbienie. Konsultacje w takiej formie powinny być prowadzone zarówno dla rodziców jak i dla samych uczniów;
- dyżury konsultacyjne – cykliczne spotkania podczas, których rodzice mają możliwość zapoznania się z wymaganiami, oczekiwaniami stawianymi dziecku oraz z aktualną sytuacją edukacyjną i możliwościami;
- kontakt telefoniczny – występuje najczęściej w sytuacjach nagłych lub służy jedynie wymianie informacji o uczniu czy wymianie porad wychowawczych z rodzicami, którzy nie mogą pojawić się w szkole personalnie;
- kontakt listowny – często zawiera informacje o wynikach w nauce oraz zachowaniu ucznia itp.;
- za pośrednictwem np. dziennika elektronicznego – umożliwia rodzicom bieżącą kontrolę wyników szkolnych dziecka oraz jego frekwencję;
- strona internetowa szkoły – ułatwia dostęp do bieżącej informacji na temat działalności szkolnej, godzin konsultacji bądź informacji o danym nauczycielu. Strona zawiera informacje „z życia szkoły”, np. zdjęcia prac plastycznych uczniów, informacje i zdjęcia z wyjazdów, wyjść i imprez szkolnych

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Uświadomienie rodzicom praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa dziecka w życiu szkoły.	- propozycje spotkań/ warsztatów ze specjalistami - spotkania z wychowawcami klas - zapraszanie rodziców do czynnego udziału w życiu klasy/ szkoły podczas wyjść pozaszkolnych lub uroczystości - włączanie rodziców do uczestniczenia w wyjściach pozaszkolnych, imprezach i uroczystościach (np. <i>festyn szkolny, drzwi otwarte</i>) - informowanie rodziców o prowadzonych aktywnościach – wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń/ stronie Internetowej - ankiety do rodziców dot. oczekiwań wobec szkoły - zaangażowanie Rady Rodziców w działania szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, dyrektor, rada rodziców

Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.	- informowanie o instytucjach świadczących pomoc - udział rodziców w zespołach wychowawczych - prowadzenie diagnozy środowiskowej - udzielenie wsparcia uczniom i ich rodzicom.	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog, dyrektor,
Edukowanie rodziców -pogłębianie ich wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie profilaktyki i wychowania.	- informowanie o ofercie szkoleniowej i warsztatowej różnych placówek - pedagogizacja poprzez zamieszczanie istotnych informacji na stronie internetowej szkoły	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog
Współpracy z rodzicami uczniów sprawiającymi trudności wychowawcze lub dydaktyczne	-kontrakt z uczniem (i/lub rodzicami) - indywidualne spotkania - informowanie rodziców o absencji - informowanie rodziców o ofercie świetlic środowiskowych - poszukiwanie wspólnie z rodzicami możliwości dalszego kształcenia, w przypadkach kiedy dziecko nie radzi sobie w szkole masowej	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog

Część VI: Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Opracowanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych	- stosowanie wypracowanych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych	nauczyciele psycholog pedagog
Analiza środowiska rodzinnego uczniów.	- obserwacja - rozmowy z uczniami, rodzicami - współpraca z przedstawicielami instytucji wspierających rodzinę - wywiady środowiskowe	wychowawcy psycholog pedagog

Współpraca z rodzicami uczniów przejawiających zachowania autodestrukcyjne	- konsultacje z rodzicami w sytuacjach problemowych - wskazywanie instytucji, w których mogą uzyskać specjalistyczną pomoc - indywidualne rozmowy ułatwiające pozbycie się trudnych emocji, napięć - w sytuacjach kryzysowych postępowanie wg procedur	wychowawcy psycholog pedagog
Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych.	- propagowanie mediacji jako metody rozwiązywania konfliktów - warsztaty umiejętności interpersonalnych - ulotki, materiały informacyjne - spotkania ze specjalistami	wychowawcy nauczyciele psycholog pedagog

Część VII: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

zadanie	Sposób realizacji	odpowiedzialny
Praca nad pozytywnym postrzeganiem czytelnictwa. Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy. Rozwijanie kompetencji czytelniczych. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece.	- współpraca z rodzicami w celu promowania czytelnictwa - organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo - udział w kampaniach i programach związanych z czytelnictwem - udział i organizacja konkursów oraz wydarzeń promujących czytelnictwo - udział w spotkaniach autorskich z pisarzami - zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej w DBP - organizacja akcji „Bookcrossing” w szkole - propagowanie czytelnictwa w świetlicy szkolnej - ćwiczenia usprawniające techniki czytania oraz rozumienia czytanego tekstu - organizowanie konkursów recytatorskich i krasomówczych - słuchanie bajek, baśni, słuchowisk radiowych w wykonaniu aktorów	Nauczyciel biblioteki, wychowawcy, nauczyciele polonistów, nauczyciele świetlicy

	- inscenizacja i teatrzyk na podstawie literatury - tworzenie własnych bajek i opowiadań	
--	---	--

Część VIII: Wychowanie do wartości

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - zajęcia warsztatowe - działalność w Wolontariacie i Samorządzie Szkolnym - organizacja i udział w uroczystościach zgodnie z kalendarium szkoły	Wychowawcy, wszyscy nauczyciele

Część IX: Zdrowy tryb życia

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Podjęmowanie działań profilaktycznych zapewniających bezpieczeństwo w szkole.	- realizacja programów profilaktycznych - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe uświadamiające zagrożenia oraz kształtowanie właściwych reakcji i decyzji - ćwiczenie ewakuacji w ramach próbnego alarmu - ograniczenie możliwości wejścia osobom postronnym do budynków szkoły - system kamer monitorujących	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog

Rozwijanie umiejętności reagowania na zagrożenia zdrowia i życia oraz udzielania pierwszej pomocy.	- godziny wychowawcze i lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - warsztaty z pierwszej pomocy - spotkania z pracownikami służby zdrowia	wychowawcy nauczyciele
Promowanie zdrowego i higienicznego stylu życia	- warsztaty - debaty - prelekcje - akcje - konkursy - godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - wycieczki /obozы klasowe, - zebrania z rodzicami - spotkania ze specjalistami	zespół do spraw promocji zdrowia samorząd szkolny psycholog pedagog wychowawcy nauczyciele
Poznanie zaburzeń odżywiania i kształtowanie właściwych sposobów reagowania	- prelekcje - realizacja projektów i programów - zajęcia pozalekcyjne (kluby) - rozmowy indywidualne - prezentacje multimedialne - warsztaty i debaty szkolne	psycholog pedagog nauczyciele pielęgniarka szkolna
Promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu.	- wycieczki/obozы naukowe - zajęcia pozalekcyjne - spotkania z ciekawymi ludźmi - aktywny udział w zawodach sportowych - realizacja programów - organizacja imprez sportowych	wychowawcy nauczyciele wychowania fizycznego

Część X: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny
Uświadamianie istoty przynależności do narodu. Budowanie więzi kulturowo-etnicznej. Promowanie społeczności lokalnej.	- godziny wychowawcze i lekcje przedmiotowe - wykłady, warsztaty - organizacja uroczystości szkolnych i apeli z okazji świąt narodowych - uroczystości upamiętniające ludzi będących wzorami do naśladowania - zajęcia mające na celu uświadomienie swojej przynależności narodowej i poznawanie historii własnej rodziny - zajęcia poświęcone symbolom narodowym, ich historii, znaczeniu oraz szacunku do nich - udział w konkursach o tematyce historycznej i patriotycznej - zajęcia rozwijające wiedzę oraz kształtujące postawę otwartości wobec innych kultur	nauczyciele historii, poloniści, wychowawcy, samorząd uczniowski, opiekun samorządu
Poznajanie historii lokalnej społeczności.	- lekcje muzealne - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi - współpraca z instytucjami zajmującymi się propagowaniem historii miasta i regionu - opieka nad miejscami pamięci, np. cmentarz żydowski	nauczyciele historii, poloniści, wychowawcy, samorząd uczniowski, opiekun samorządu

CEREMONIAŁ SZKOLNY

Ceremoniał szkolny to opis przeprowadzenia uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego i samej celebry sztandaru, stanowi integralną część z przyjętą tradycją szkolną oraz harmonogramem uroczystości imprez szkolnych.

1. Sztandar Szkoły dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski – Narodu – Ziemi, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i właściwych postaw jego poszanowania.
2. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie; godni takiego zaszczytu.
3. Skład osobowy pocztu sztandarowego:
 - a) chorąży – uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską,
 - b) asysta – dwie uczennice wyróżniające się wynikami w nauce i wzorową postawą uczniowską.
4. Kandydatury składu są przedstawione przez samorządy i wychowawców klas na czerwcowej radzie pedagogicznej i przez nią zatwierdzone.
5. Kadencja pocztu trwa rok – począwszy od dnia uroczystego rozpoczęcia roku szkolnego.
6. Po skończeniu kadencji uczniowie otrzymują pamiątkowe nagrody (wręczone publicznie). a ich nazwiska wpisane są do kroniki szkoły.
7. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.
8. Insygnia pocztu sztandarowego:
 - a) biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry,
 - b) białe rękawiczki.
9. Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie. Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula. Uczennice – białe bluzki, ciemne spódnice (dopuszczalne żakiety).
10. Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły dotyczy głównie:
 - Uroczystości rocznicowych – Konstytucji 3 Maja i Odzyskania Niepodległości.
 - Ceremonii ślubowania pocztu sztandarowego.
 - Ceremonii ślubowania klas pierwszych.
11. Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy św. uroczystościach pogrzebowych i innych.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja to pogłębiona analiza i interpretacja zebranych danych oraz ocena wartości Programu. Badania ewaluacyjne przeprowadza się według przyjętego harmonogramu i z zastosowaniem opracowanych kryteriów i narzędzi, gwarantujących miarodajność i wiarygodność wyników.

Kryteria ewaluacji Programu Profilaktyczno- Wychowawczego:

1. **Celowość.** Czy cele wychowania zostały dobrane trafnie z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia szkoły podstawowej?
2. **Komunikatywność.** Czy Program ma przejrzystą strukturę? Czy w sposób zrozumiały dla uczniów i rodziców formułuje cele, zadania i formy wychowania szkolnego?
3. **Realność.** Czy jest możliwy do realizacji w warunkach szkoły?
4. **Aktywizacja.** Czy Program pobudza do działania wszystkich członków społeczności szkolnej?
5. **Jawność.** Czy rodzice i uczniowie znają zawarte w Programie cele i świadomie uczestniczą w ich realizacji?
6. **Efektywność.** Czy da się zaobserwować pozytywne efekty oddziaływań Programu?
7. **Spójność.** Czy cele i zadania Programu są spójne z celami i zadaniami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i Statutu szkoły? Czy wszystkie dokumenty szkolne współbrzmiały w założeniach i klimacie z przyjętą w Programie koncepcją wychowawczą? Czy plany pracy wychowawców klasowych korelują z Programem Wychowawczym?

CEL	FORMA EWALUACJI
Dobre funkcjonowanie uczniów w zespole klasowym i na terenie szkoły	Ankieta w klasach na godzinach wychowawczych, analiza SWOT, obserwacja
Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami	Ankieta, obserwacja bezpośrednia
Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych	Rozmowy, pogadanki, debaty z wnioskami, anonimowa ankieta
Uświadamianie uczniom możliwości wpływania na swoje życie	Rozmowy, debaty, plenum, ankiety
Przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia	Dyskusja, diagnozy edukacyjne, egzamin gimnazjalny, śledzenie losów absolwentów
Dobra współpraca z rodzicami	Ankieta dla rodziców, dyskusja z wnioskami

